

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació ordinària núm. 1/2025 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat en reunió ordinària de data 10 de febrer de 2025 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient núm. 1/2025

ASSUMPTE: Queixa de l'equip de govern de l'Ajuntament de Figueres (Junts) per una informació publicada pel digital Girona Notícies, en considerar que vulnera els punts 1, 2 i 3 del Codi Deontològic.

ANTECEDENTS

La queixa fa referència a una notícia sobre la recerca d'una dona de 83 anys desapareguda a Garriguella, localitat molt propera a Figueres. Mossos, Bombers i voluntaris van iniciar l'operatiu el 27 de desembre de 2024, al qual poc després es van sumar equips de Protecció Civil de diferents pobles de l'Alt Empordà. El dia 29 de desembre a les cinc de la tarda, Girona Notícies va publicar, tant al seu portal web com a la xarxa social X, que Protecció Civil de Figueres no hi participava "perquè sembla que l'alcalde de Figueres, Jordi Masquef, no ha donat l'autorització necessària". L'endemà, dia 30, l'Ajuntament ho va desmentir amb una piulada de l'alcalde a X, on responia, textualment: "Ho vaig autoritzar quan se'ns va demanar, a través de la primera tinent d'alcalde. No s'ha negat mai la participació". Segons diu l'equip de govern en la queixa presentada al CIC, l'autorització es va emetre el mateix dia 29 de desembre al migdia. També el dia 30 al matí, la cap de comunicació de l'Ajuntament de Figueres es va posar en contacte, via Whatsapp, amb el responsable de Girona Notícies per advertir-los que la informació era "absolutament falsa", que no havien rebut cap petició de permís i demanava una rectificació. Malgrat aquests desmentiments, des de Girona Notícies van mantenir la informació tot assegurant que "en cap cas era falsa", tot argumentant que ells no havien "afirmat que Masquef hagués dit que no", sinó que només n'havien assenyalat la probabilitat: "Ahir se'ns va comunicar que s'havia negat la participació de Protecció Civil de Figueres. Com que Protecció Civil depèn de l'Ajuntament, sembla que l'alcalde no va autoritzar-ho", van respondre a la piulada de Masquef a X. Per tot plegat, l'equip de govern considera que Girona Notícies ha vulnerat el punt número 1 del Codi Deontològic (Informar de manera acurada i precisa), el número 2 (Evitar perjudicis per informacions sense fonament) i el 3 (Rectificar les informacions incorrectes).

AL·LEGACIONS

Girona Notícies argumenta que, el dia 29 de desembre, una "font interna" de l'Ajuntament de Figueres els havia comunicat que alguns membres de Protecció Civil de Figueres volien

participar en la recerca, però que no ho podien fer perquè la Guàrdia Urbana havia denegat el permís. “Per no implicar directament la Guàrdia Urbana”, indiquen, van decidir comentar que “probablement” l’alcalde, com a màxim responsable, no ho havia autoritzat, però al·leguen que “en cap moment” van fer aquesta afirmació “de manera categòrica”.

També argumenten que la resposta de l’Ajuntament va ser “contradictòria”, ja que inicialment l’alcalde i la cap de comunicació, a través de X i de WhatsApp, afirmaven que ningú els havia demanat autorització per participar en la recerca, cosa que van rectificar a X al cap d’una hora per afirmar que sí, que a través d’una regidora s’havia rebut la petició i s’havia acceptat.

D’altra banda, assenyalen que totes les afirmacions dels membres de l’equip de govern són falses, ja que “cap membre de Protecció Civil de Figueres va participar en la recerca en cap moment”. També indiquen que, malgrat haver estat contactats per Protecció Civil per saber qui els havia filtrat la informació, no van voler revelar la seva font, argumentant només que ve de “dins” de l’Ajuntament, tot i que no forma part de l’equip de Protecció Civil. Com a prova, adjunten una captura de pantalla amb una persona anònima, que a preguntes del responsable de Girona Notícies, respon que Protecció Civil de Figueres no ha participat a la recerca i que no els hi ha deixat anar. Tot i això, des del portal asseguren que “per evitar més polèmica sobre aquest tema, hem rectificat la notícia i hem suprimit la part en qüestió”.

PONÈNCIA

Aquest cas implica algunes de les qüestions fonamentals relacionades amb els principis més bàsics del periodisme. El primer punt del Codi Deontològic fa referència a la necessitat d’informar de manera clara i precisa, tot indicant que *“cal evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets”*, que és el que Girona Notícies ha fet en aquest cas. El portal web admet que ha atribuït la negació de la petició a l’alcalde sense tenir-ne cap prova, i el fet d’utilitzar el verb “sembla” no els eximeix de responsabilitat: les informacions han de ser clares, precises i contrastades, cosa que en aquesta ocasió no ha succeït, perquè el mitjà no aporta cap prova de la negativa de l’alcalde. Sí que és cert que la primera reacció de l’Ajuntament va ser dir que no s’havia rebut cap petició, fet que contradiu les afirmacions posteriors dient que sí que es va autoritzar, però això pot ser atribuïble a una falta de comunicació entre els membres implicats i en cap cas demostra que l’alcalde s’hi hagués negat. Per tant, hi ha un clar incompliment del punt 1 del Codi.

El segon punt fa referència a la necessitat d’evitar perjudicis per informacions sense fonament. En aquest cas, la imatge pública de Masquef queda danyada per una informació que no s’ha pogut demostrar com a certa, mentre que el responsable de Girona Notícies tampoc va posar-se en contacte prèviament amb l’equip de govern per tal que pogués donar resposta, tal com indica el Codi. Per tant, hi ha també un incompliment del punt número 2.

El tercer punt es refereix a la necessitat de rectificar les informacions imprecises “amb promptitud” i “el tractament i l’extensió proporcionals”, així com la necessitat d’atendre el dret a rèplica quan aquest sigui sol·licitat “en termes raonables”. En aquest cas, la primera reacció de Girona Notícies va ser la de mantenir la informació, i ni tan sols va afegir al seu redactat la versió de l’Ajuntament. No va ser fins més endavant (no s’especifica la data) que va esborrar aquest paràgraf de la notícia, fet que no es pot entendre com una rectificació perquè els lectors de la notícia original no tindrien per què tornar a entrar-hi per comprovar-ho. A més, al perfil de Girona Notícies a X encara hi ha publicada la piulada del dia 29 de desembre que atribuïa la decisió a l’alcalde, de manera que es manté la informació no demostrada. Per tant, també es pot considerar que s’ha incomplert el punt 3 del Codi Deontològic.

Més enllà dels tres punts del Codi Deontològic esmentats per l’Ajuntament de Figueres, aquest cas també convida a fer una reflexió sobre el secret professional. Girona Notícies argumenta que la informació li va venir de “dins” de l’Ajuntament, tot i que la font -que es nega a revelar- no pertanyia al cos de Protecció Civil. En aquest sentit, el punt 5 del Codi Deontològic indica que les fonts “s’han de citar perquè la informació sigui creïble”, però que els periodistes tenen “l’obligació moral de protegir-les invocant el secret professional quan sigui necessari”. Cal recordar, tanmateix, que la protecció d’una font confidencial no eximeix, en cap cas, de l’obligació de contrastar la informació. En aquest cas, l’ús d’una sola font confidencial que ni tan sols forma part de Protecció Civil és insuficient per poder demostrar la veracitat de la informació publicada.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD

Girona Notícies ha incomplert els criteris 1, 2 i 3 del Codi Deontològic dels periodistes de Catalunya.

I per que així consti s’estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 10 de febrer de 2025. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General